

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان گیلان

((بروشور ترویجی شماره ۴))

پرورش خرمالو

تهیه کنندگان:

شهرام کریمی پاشاکی، نجم الدین شفیقی، حمید منشی زاده

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

استفاده از مواد بیولوژیک، استفاده از سموم آفت کشهای کم
خطر تحت نظر افراد متخصص و کارشناسان کلینیک های
گیاه پزشکی توصیه می گردد.

برداشت محصول:

درختان خرمالو معمولاً از سه سالگی پس از کاشت در زمین
اصلی میوه دهی را آغاز و در هفت تا ۱۰ سالگی به
باردهی کامل می رسند.

میزان محصول خرمالو می تواند بطور متوسط به بیست و
پنج تن در هکتار برسد. چیدن میوه از درخت هنگامی است
که سفت، رسیده و همراه با کاسه گل است.

توصیه می شود برداشت محصول به صورتی انجام گیرد که
ضربه ای به میوه ها وارد نشده و میوه ها خراشیده و زخمی
نشوند، چرا که میوه های آسیب دیده در انبار مستعد ابتلا به
آلودگی های باکتریایی بوده و باعث ایجاد خسارت
می گردند.

ویراستاری و طراحی:

محمد مجید شفایی، ابراهیم باقری

هرس:

به منظور افزایش تولید محصول و همچنین ایجاد
میوه های با کیفیت بالا، هرس درختان ضروری است.
هرس خرمالو اختصاصی و مداوم نمی باشد، بلکه منحصر
به یک هرس در آغاز جابجائی بمنظور تشکیل فرم بوده و
در سال های بعد از فرم گرفتن درخت، به قطع شاخه های
زائد و سرشاخه های سال قبل می پردازند، زیرا میوه ها در
روی این نوع شاخه ها تشکیل می شود.

بنابر این توصیه می شود در تشکیل و ازدیاد شاخه های
جوان کوشش گردد. تشکیل فرم همانند دیگر درختان
نیمه پا بلند و پا بلند پس از انتقال نهال به بستر اصلی از
یک متری الی یک صد و بیست سانتی متری سرب رداری
نموده و تعداد ۳ تا ۵ شاخه انتهائی را بعنوان شاخه های
اصلی یا اسکلت تشکیل دهنده درخت حفظ می نمایند.
شاخه های که در پائین بازوهای اصلی انتخاب شده اند
همه ساله حذف می گردند.

آفات و بیماریها:

مگس سفید و تریپس ها می توانند به پوست میوه خرمالو
صدمه زده و موجب بدرنگ شدن میوه خرمالو گردند.
حیوانات موذی مانند موش نیز می تواند به ریشه درخت
خرمالو صدمه وارد آورند.

مقدمه :

خرمالو با نام علمی (ikak sorypsoiD) به خانواده eaecanebE تعلق دارد . خرمالو با نام انگلیسی nommisreP ، از میوه‌های گرمسیری و نیمه گرمسیری بوده ، گیاه-ی است دولپه ای و دارای گل‌های زرد متمایل به رنگ سفید می باشد. تولید و تکثیر میوه از دو طریق بکرزایی و گرده افشانی صورت می‌پذیرد. رقم فویو خرمالو به دلیل ویژگی‌های بارز نظیر درشتی و یکنواختی میوه ، بازار پسندی و خاصیت خوب انبارداری در حال حاضر در حدود ۹۰٪ از باغات کشت می‌گردد.

خرمالو، این میوه خوش رنگ و خوش طعم، دارای خواص طبی فراوانی است . خرمالو سرشار از مواد مغذی مانند کلسیم، گوگرد، فسفر، منیزیم و آهن است . خرمالو سنگ کلیه را دفع و ناراحتی‌های گوارشی را برطرف می کند و برای بیماران قلبی عروقی و دیابتی توصیه می‌گردد . خرمالو در طول فصل رشد به دمای ۲۲-۱۶ درجه سانتی‌گراد نیاز دارد و هوای آفتابی برای رسیدن میوه لازم است مقاومت این گیاه نسبت به سرما طوری است که تا ۱۵- درجه سانتی‌گراد را تحمل می‌کند.

کاشت :

خاک‌های متوسط نظیر خاک لوم و شنی لومی مناسب این

گیاه است و اگر خرمالو در خاک سنگین کشت گردد، اکثر میوه‌ها ریزش می‌کند. لذا زمین مورد کشت بایستی دارای زهکش خوبی باشد.

زمینی که برای احداث باغ خرمالو انتخاب می شود باید در عمق حداقل یک متری کاملاً خشک بوده ، به عبارتی سطح ایستابی پایین‌تر از یک متر باشد.

فواصل کاشت درخت با توجه به نوع رقم، پایه، نوع خاک و نحوه مدیریت کانونپی درختان مورد استفاده متفاوت است.

بعنوان نمونه، ارقام پاکوتاه را می توان در فواصل ۵×۲/۵ متر کشت نمود (۸۰۰ درخت در هر هکتار) و ارقام نیمه پا کوتاه (فویو) را در فواصل ۵×۳ متر (۶۶۰ درخت در هر هکتار) و ارقام پر شاخ و برگ (مانند رقم sseldees talF) را در فواصل ۶×۴/۵ متری (۳۷۰ درخت در هکتار) احداث نمود.

تغذیه :

تغذیه مناسب باغات خرمالو نه تنها باعث افزایش کمی تولید خواهد شد بلکه کیفیت محصول و خاصیت انبارداری آن را نیز، ارتقاء خواهد داد . بهترین روش برای تعیین نیاز کودی خرمالو نمونه برداری و تجزیه خاک و برگ است. کودهای فسفر و پتاس را یک مرحله در سال و در پاییز یا زمستان و کود ازته را نیز در سه مرحله ، مرحله اول قبل از شکوفه ها، مرحله دوم پس از گلدهی و مرحله سوم هم طول فصل رویش به خاک اضافه می‌کنند.

آبیاری :

باتوجه به رشد رویشی زیاد خرمالو، نیاز آبی آن بالا بوده و تنش آبی بخصوص در تابستان، اندازه میوه و میزان تولید آنرا کاهش میدهد. از آنجائی که میزان بارندگی معمولاً در تابستان کافی نمی‌باشد، لذا جهت تامین آب مورد نیاز باید نسبت به آبیاری باغات خرمالو اقدام نمود . آبیاری باغات خرمالو در ۲ سال اول پس از احداث باغ بخصوص در خاک‌های کم عمق اهمیت زیادی دارد . آبیاری باید به مقدار کم و در فواصل زمانی کوتاه صورت گیرد تا شرایط ماندابی در پای درخت ایجاد نشده و برگها پژمرده نشوند . در هر صورت، مقدار آبیاری بستگی به کیفیت خاک محل کشت دارد و حتی الامکان باغداران باید سعی نمایند محل طوقه (یقه) درخت را خیس نگه دارند.